NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 30 päivänä maaliskuuta 1998,

Romanian liittymistä valmistelevan kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista, välitavoitteista ja edellytyksistä

(98/261/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneille valtioille osana liittymistä edeltävää strategiaa annettavasta avusta ja erityisesti liittymiskumppanuusjärjestelmän perustamisesta 16 päivänä maaliskuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 622/98 ([1]) ja erityisesti sen 2 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo, että

Luxemburgissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto totesi, että liittymistä valmisteleva kumppanuus on uusi väline ja vahvistetun liittymistä valmistelevan strategian tärkein osa,

asetuksessa (EY) N:o 622/98 säädetään, että neuvosto päättää komission ehdotuksesta määräenemmistöllä kutakin liittymistä valmistelevaa kumppanuutta koskevista periaatteista, ensisijaisista tavoitteista, välitavoitteista ja edellytyksistä sellaisina kuin ne esitetään kullekin hakijamaalle sekä niitä koskevista myöhemmistä merkittävistä mukautuksista,

yhteisön avun saamisen edellytyksenä on olennaisten edellytysten täyttäminen ja erityisesti Eurooppa-sopimuksiin sisältyvien sitoumusten noudattaminen ja edistyminen Kööpenhaminan arviointiperusteiden täyttämisessä; jos olennainen edellytys jää täyttymättä, neuvosto voi komission ehdotuksesta määräenemmistöllä toteuttaa asiaankuuluvia toimenpiteitä minkä tahansa liittymistä valmistelevan tuen osalta,

Luxemburgissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto on päättänyt, että liittymistä valmistelevan kumppanuuden toteuttamista ja edistymistä yhteisön säännöstön saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä tarkastellaan Eurooppa-sopimuksen mukaisissa elimissä,

komission lausunnossa esitettiin puolueeton arviointi Romanian jäsenyysvalmisteluista ja yksilöitiin ensisijaisia alueita valmistelujen jatkamista varten, ja

jäsenyyden valmistelemiseksi Romanian olisi laadittava kansallinen ohjelma yhteisön säännöstön saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä; tässä ohjelmassa olisi esitettävä aikataulu liittymistä valmistelevaan kumppanuuteen sisältyville ensisijaisille tavoitteille ja välitavoitteiden saavuttamiselle,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Tämän päätöksen liitteessä, joka on erottamaton osa päätöstä, esitetyt periaatteet, ensisijaiset tavoitteet, välitavoitteet ja edellytykset sisältyvät Romanian liittymistä valmistelevaan kumppanuuteen asetuksen (EY) N:o 622/98 2 artiklan mukaisesti.

2 artikla

Liittymistä valmistelevan kumppanuuden toteuttamista valvotaan Eurooppa-sopimuksen mukaisissa elimissä sekä asianomaisissa neuvoston elimissä, joille komissio raportoi säännöllisesti.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 30 päivänä maaliskuuta 1998.

Neuvoston puolesta

M. BECKETT

Puheenjohtaja

([1]) EYVL L 85, 20.3.1998, s. 1.

LIITE

ROMANIA

1. **Tavoitteet**

Liittymistä valmistelevan kumppanuuden tarkoituksena on luoda yhteinen kehys niille lisätoimia edellyttäville ensisijaisille tavoitteille, jotka mainitaan komission lausunnossa Romanian hakemuksesta Euroopan unionin jäseneksi, näiden ensisijaisten tavoitteiden toteuttamisen avustamiseksi Romanialle myönnettävissä oleville rahavaroille sekä kyseiseen apuun liittyville edellytyksille. Liittymistä valmisteleva kumppanuus tarjoaa kehyksen useille politiikan välineille, joita käytetään jäsenyyttä hakeneiden maiden auttamiseksi niiden valmistautuessa jäsenyyteen. Näihin välineisiin kuuluvat muun muassa yhteisön säännöstön hyväksymistä koskeva kansallinen ohjelma, joka Romanian on määrä hyväksyä, sekä talouspolitiikan ensisijaisten tavoitteiden yhteinen arviointi, sopimus järjestäytynyttä rikollisuutta vastaan sekä sisämarkkinaohjeistus. Kukin näistä välineistä on luonteeltaan erilainen, ja niitä valmistellaan ja ne toteutetaan erityistä menettelyä noudattaen. Ne eivät ole olennainen osa tätä kumppanuutta, mutta niiden ensisijaiset tavoitteet ovat kumppanuuden mukaisia.

2. **Periaatteet**

Kunkin hakijamaan osalta määritetyt keskeisimmät ensisijaiset tavoitteet liittyvät maiden kykyyn täyttää Kööpenhaminassa vahvistetut edellytykset, joiden mukaan jäsenyys edellyttää, että:

— hakijamaassa on vakaat instituutiot, jotka takaavat demokratian, oikeusvaltion, ihmisoikeudet sekä vähemmistöjen kunnioittamisen ja suojelemisen;

— hakijamaassa on toimiva markkinatalous, ja se pystyy selviytymään kilpailun paineista ja markkinavoimista unionissa;

— hakijamaa pystyy vastaamaan jäsenyyden mukanaan tuomista velvoitteista, mukaan lukien poliittisen unionin sekä talous- ja rahaliiton tavoitteiden noudattaminen.

Madridissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto korosti hakijamaiden tarvetta mukauttaa hallintorakenteensa yhteisön politiikkojen moitteettoman toiminnan varmistamiseksi liittymisen jälkeen, ja Luxemburgissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto korosti, että yhteisön säännöstön saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on välttämätöntä, mutta yksinään riittämätöntä; on tarpeen varmistaa, että sitä todella sovelletaan.

3. **Ensisijaiset tavoitteet ja välitavoitteet**

Komission lausunnoissa ja niitä koskevassa neuvoston tarkastelussa on tuotu esiin sellaisten toimien laajuus, jotka hakijamaiden on vielä toteutettava tietyillä aloilla valmistautuakseen unioniin liittymiseen ja katsottu, että mikään näistä maista ei täytä tällä hetkellä kokonaan kaikkia Kööpenhaminassa vahvistettuja edellytyksiä. Tämä tilanne edellyttää välitavoitteiden määrittelemistä ensisijaisille tavoitteille, ja niihin kuhunkin on liityttävä asianomaisten maiden kanssa yhdessä asetetut selkeät tavoitteet, joiden saavuttamisesta riippuu hakijamaille myönnettävän avun määrä sekä jo joidenkin maiden kanssa käynnissä olevissa neuvotteluissa edistyminen ja muiden hakijamaiden kanssa käytävien neuvottelujen käynnistäminen. Ensisijaiset tavoitteet ja välitavoitteet on jaettu kahteen ryhmään eli lyhyen ja keskipitkän aikavälin tavoitteisiin. Lyhyen aikavälin tavoitteiden valinnassa on perusteena käytetty Romanian realistisia mahdollisuuksia toteuttaa tavoitteet tai edistyä niiden toteuttamisessa pitkälle vuoden 1998 loppuun mennessä. Koska aika on lyhyt ja ottaen huomioon ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittava hallinnollinen toimintavalmius, lyhyen aikavälin ensisijaisten tavoitteiden lukumäärä on pieni. Keskipitkän aikavälin ensisijaisiksi tavoitteiksi määriteltyjen tavoitteiden toteuttamisen oletetaan vievän yli vuoden, vaikkakin toteuttaminen voi ja sen olisi alettava jo vuoden 1998 aikana.

Romaniaa pyydetään laatimaan maaliskuun loppuun mennessä yhteisön säännöstön hyväksymistä koskeva kansallinen ohjelma, jossa olisi vahvistettava aikataulu näiden ensisijaisten tavoitteiden ja välitavoitteiden toteuttamiseksi sekä mainittava mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan tarvittavien henkilöstön ja rahavarojen määrä.

Liittymistä valmisteleva kumppanuus merkitsee sitä, että Romanian on huolehdittava kaikista lausunnossa mainituista asioista. Yhteisön säännöstön saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ei yksinään riitä, vaan on myös tarpeen varmistaa, että sitä todella sovelletaan unionissa voimassa olevien perusteiden mukaisesti. Kaikilla jäljempänä mainituilla aloilla tarvitaan yhteisön säännöstön uskottavaa ja tehokasta voimaan saattamista ja täytäntöönpanoa.

Komission lausunnon ja sitä koskevan neuvoston tarkastelun perusteella Romanialle on määritetty jäljempänä esitetyt lyhyen ja keskipitkän aikavälin ensisijaiset tavoitteet sekä välitavoitteet.

3.1 Lyhyen aikavälin tavoitteet (1998)

Talouden uudistaminen: keskipitkän aikavälin talouspolitiikan ensisijaisten tavoitteiden vahvistaminen ja yhteinen arviointi Eurooppa-sopimuksen yhteydessä; hallituksen talousuudistusohjelman tyydyttävä edistyminen, mukaan lukien kahden pankin yksityistämisen, useimpien régie autonome -muotoisten yhtiöiden muuttaminen liikelaitoksiksi, ulkomaisten sijoitusten järjestelmän tehokas täytäntöönpano; useiden suurten, valtion omistamien teollisuuslaitosten (esim. hiili- ja teräsalat) ja maatalouslaitosten rakennemuutos/yksityistäminen (erityisesti tappioita ja maksurästejä pienentämällä); kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa tehtyjen sopimusten täytäntöönpanon jatkaminen.

Institutionaalisten ja hallinnollisten valmiuksien parantaminen: virkamieslainsäädännön luonnoksen hyväksyminen ja edistyminen julkishallinnon uudistamisessa; kasviensuojeluun ja eläinlääkintään liittyvät tarkastukset erityisesti ulkorajoilla olevilla toimipaikoilla; rahoitusala (pankki- ja rahoituspalvelualojen sekä pääomamarkkinoiden valvontaelinten lujittaminen); tulli; varainhoidon valvonta- ja tilintarkastusjärjestelmien lujittaminen; kilpailupolitiikka; trustien vastaiset elimet ja valtionavun valvontaelimet; ympäristö; alue- ja rakennepolitiikan edellyttämien rakenteiden luomisen aloittaminen.

Sisämarkkinat: mukaan lukien pankkialan ja pääomamarkkinoiden rakennemuutos; yhtiölainsäädännön uudistamisen päätökseen saattaminen, mukaan lukien toimenpiteet yritysten kehittämisen sekä pienten ja keskisuurten yritysten edistämiseksi; ulkomaiset suorat sijoitukset; välillisen verotuksen yhdenmukaistaminen ja sen soveltamisen tehostaminen; julkisten hankintojen yhdenmukaistaminen, valtionapua koskevan lainsäädännön antaminen ja valtionavun ensimmäisen vaiheen määritys; standardointi- ja vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten perustaminen.

Oikeus- ja sisäasiat: erityisesti lisätoimet korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumista koskevien toimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi; rajavalvonnan parantaminen.

Ympäristö: puitelainsäädännön saattamisen osaksi kansallista lainsäädäntöä jatkaminen, yksityiskohtaisten lähentämisohjelmien ja yksittäisiin toimiin liittyvien täytäntöönpanostrategioiden laatiminen ja täytäntöönpano; näiden ohjelmien ja strategioiden suunnittelu ja täytäntöönpanon aloittaminen.

3.2 Keskipitkän aikavälin tavoitteet

Poliittiset edellytykset: lastensuojelun uudistusten jatkaminen; lisäpyrkimykset romaniväestön yhtäläisen aseman turvaamiseksi; yksilönvapauden suojaaminen; tuomioistuinten toiminnan parantaminen.

Talouden uudistaminen: erityistä huomiota olisi kiinnitettävä perustan luomiseksi tuottavuuden kestävälle kasvulle ja valtionyhtiöiden, mukaan lukien pankit, rakennemuutoksen/yksityistämisen jatkamiseksi.

Talouspolitiikka: talouspolitiikan ensisijaisten tavoitteiden yhteisen arvioinnin säännöllinen tarkastelu Eurooppa-sopimuksen yhteydessä, minkä tavoitteena on Kööpenhaminassa vahvistettujen, unionin jäsenyyttä koskevien edellytysten täyttäminen ja yhteisön säännöstön käyttöönotto talous- ja rahapolitiikan alalla (talouspolitiikan yhteensovittaminen, lähentymisohjelmien laatiminen, liiallisten alijäämien välttäminen); vaikka Romanian ei oleteta ottavan käyttöön euroa heti unioniin liityttyään, sen odotetaan harjoittavan politiikkaa, jonka tavoitteena on tosiasiallinen lähentyminen unionin taloudellista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta koskevien tavoitteiden mukaisesti sekä nimellinen lähentyminen, joka mahdollistaa lopullisena tavoitteena euron käyttöönoton.

Institutionaalisten ja hallinnollisten valmiuksien parantaminen: erityisesti laaja-alaisen julkishallinnon uudistusohjelman täytäntöönpano; huomattavia ponnistuksia julkishallinnon, mukaan lukien kilpailuviranomaiset, parantamiseksi; sisäisen varainhoidon valvonnan lujittaminen; tuomioistuinjärjestelmän toiminnan parantaminen ja yhteisön lainsäädäntöä ja sen soveltamista koskevan koulutuksen järjestäminen tuomioistuimille; oikeus- ja sisäasioiden toimielinten lujittaminen (riittävän ja tarpeeksi koulutetun henkilöstön varmistaminen erityisesti poliisivoimissa, rajavartiostossa, ministeriöissä ja tuomioistuimissa), tulli- ja verohallintojen uudistaminen yhteisön säännöstön soveltamisvalmiuden varmistamiseksi sekä elintarvikevalvonnan hallinnon lujittaminen; ydinvalvontaviranomaisen lujittaminen.

Sisämarkkinat: yritysten kehittämisen edistäminen, mukaan lukien pienet ja keskisuuret yritykset; yhdenmukaistaminen yhteisön säännöstöön nähden televiestinnän, kuluttajansuojan, sisäisten energiamarkkinoiden ja audiovisuaalista alaa koskevan politiikan aloilla; henkisen omaisuuden säännösten täytäntöönpano; vakuutusala; kilpailupolitiikka, erityisesti kilpailulainsäädännön tehokas täytäntöönpano; standardointi- ja vaatimustenmukaisuuden arviointilaitosten lujittaminen; markkinoiden valvontajärjestelmän perustaminen; teollisuustuotteiden teknisen lainsäädännön yhdenmukaistaminen.

Oikeus- ja sisäasiat: rajavalvontajärjestelmien parantaminen; valmiudet käsitellä turvapaikka- ja siirtolaisasioita; viisumipolitiikan yhdenmukaistaminen unionin viisumipolitiikan kanssa ja yhdenmukaistamisen loppuunsaattaminen kansainvälisten yleissopimusten kanssa, järjestäytyneen rikollisuuden (erityisesti rahanpesu, huumeet ja ihmiskauppa) ja korruption torjunta ottaen erityisesti huomioon Schengenin sopimusten määräykset.

Maatalous: mukaan lukien maarekisterin ja toimivien maamarkkinoiden perustaminen; yhdenmukaistaminen yhteisön maataloussäännöstöön nähden (mukaan lukien eläinlääkintää ja kasviensuojelua koskevat seikat ja erityisesti ulkorajoilla suoritettavat tarkastukset); huomion kiinnittäminen maatalouden ympäristöasioihin ja biologiseen monimuotoisuuteen; yhteisen maatalouspolitiikan täytäntöönpanovalmiuden kehittäminen erityisesti hallinon perusjärjestelmien ja hallintorakenteiden osalta maatalouden markkinoiden valvomiseksi sekä rakennetoimenpiteiden ja maaseudun kehittämistoimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi; eläinlääkintää ja kasviensuojelua koskevien vaatimusten hyväksyminen ja täytäntöönpano; tiettyjen elintarvikkeiden jalostuslaitosten sekä testaus- ja analysointilaitosten toiminnan parantaminen; maatalouselintarvikealan rakenneuudistus.

Kalastus: yhteisen kalastuspolitiikan voimaansaattamis- ja täytäntöönpanovalmiuksien kehittäminen.

Liikenne: lisäpyrkimykset yhdenmukaistamisessa yhteisön säännöstöön nähden erityisesti meri-, rautatie- ja maantiekuljetusten (turvallisuussäännöt ja verotus) aloilla sekä tarpeelliset, liikenteen infrastruktuurin suuntautuvat investoinnit erityisesti Euroopan laajuisten verkkojen laajentamiseksi.

Työllisyys ja sosiaalikysymykset: sopivien työmarkkinarakenteiden kehittäminen ja työllisyyspolitiikan yhteinen tarkastelu valmistautumiseksi osallistumaan unionin yhteensovittamiseen; työvoima-, työterveys- ja työturvallisuuslainsäädännön yhteensovittaminen sekä täytäntöönpanojärjestelmien kehittäminen; erityisesti työterveyttä ja -turvallisuutta koskevan kehysdirektiivin säännösten hyväksyminen varhaisessa vaiheessa; aktiivisen ja itsenäisen sosiaalisen vuoropuhelun kehittäminen edelleen; sosiaaliturvan kehittäminen edelleen; naisten ja miesten yhtäläisten mahdollisuuksien voimaan saattaminen; sitoutuminen saattamaan kansanterveyden vaatimukset unionin vaatimusten mukaisiksi.

Ympäristö: valvonta- ja täytäntöönpanorakenteiden sekä -valmiuksien kehittäminen; yksittäisiä säädöksiä koskevien lähentämisohjelmien jatkuva suunnittelu ja täytäntöönpano; erityisesti olisi kiinnitettävä huomiota ilmaa ja vettä koskeviin aloihin; ympäristönsuojeluvaatimukset ja kestävän kehityksen tarve on otettava huomioon kansallisia alakohtaisia politiikkoja laadittaessa ja täytäntöönpantaessa.

Aluepolitiikka ja yhteenkuuluvuus: oikeusperustan käyttöönoton päätökseen saattaminen; hallinnollisten rakenteiden ja budjettimenettelyjen kehittäminen; rahoitusvälineiden ja valvontajärjestelmien lujittaminen, jotta Romania voisi osallistua unionin rakenneohjelmiin siihen liityttyään.

4. **Ohjelmointi**

Vuosille 1995-1997 myönnetyt Phare-ohjelman määrärahat olivat yhteensä 284 miljoonaa ecua. Edellyttäen, että Phare-ohjelman talousarvio hyväksytään jäljellä olevan ajanjakson osalta, komissio vahvistaa määrärahat vuosille 1998 ja 1999. Romaniaa voidaan lisäksi tukea vuodelle 1998 suunnitellun ns. catch-up -välineen avulla. Rahoitusehdotukset esitetään Phare-ohjelman hallintokomitealle asetuksen (ETY) N:o 3906/89 mukaisesti. Hakijamaiden osallistumista yhteisrahoitukseen edellytetään järjestelmällisesti kaikissa investointihankkeissa. Vuodesta 2000 alkaen annettava rahoitusapu sisältää maataloudelle annettavan avun ja rakennevälineen, joilla asetetaan koheesiorahastoa vastaavat toimenpiteet etusijalle.

5. **Ehdollisuus**

Yhteisön avun edellytyksenä on, että Romania noudattaa Eurooppa-sopimuksen mukaisia sitoumuksiaan, jatkaa toimia Kööpenhaminassa vahvistettujen edellytysten täyttämiseksi ja edistyy tämän liittymistä valmistelevan kumppanuuden täytäntöönpanossa. Näiden yleisten edellytysten noudattamatta jättäminen saattaa johtaa neuvoston päätöksen antamiseen rahoitusavun keskeyttämisestä asetuksen (EY) N:o 622/98 4 artiklan nojalla.

6. **Valvonta**

Liittymistä valmistelevan kumppanuuden täytäntöönpanoa valvotaan Eurooppa-sopimuksen yhteydessä. Valvominen aloitetaan vuonna 1998, ennen kuin komissio antaa neuvostolle ensimmäisen säännöllisin väliajoin annettavan kertomuksensa, jossa arvioidaan Romanian edistymistä, mukaan lukien liittymistä valmistelevan kumppanuuden täytäntöönpano.

Liittymistä valmistelevan kumppanuuden asianomaisia osa-alueita käsitellään osa-alueesta vastaavassa alakomiteassa. Assosiaatiokomitea käsittelee ensisijaisiin tavoitteisiin ja välivaiheen tavoitteisiin liittyvää yleistä kehitystä, edistymistä ja ongelmia sekä alakomiteoiden sille käsiteltäviksi toimittamia erityisiä kysymyksiä. Assosiaatiokomitea raportoi assossiaationeuvostolle liittymistä valmistelevan kumppanuuden täytäntöönpanosta.

Phare-ohjelman hallintokomitea varmistaa, että rahoituspäätökset ovat liittymistä valmistelevan kumppanuuden mukaisia.

Liittymistä valmistelevaa kumppanuutta muutetaan tarvittaessa asetuksen (EY) N:o 622/98 2 artiklan mukaisesti. Komissio ehdottaa, että tätä kumppanuutta tarkastellaan ennen vuoden 1999 loppua ja säännöllisin väliajoin sen jälkeen, mistä neuvosto tekee muodollisen päätöksen. Näissä tarkasteluissa arvioidaan tarvetta tarkentaa välitavoitteita sen perusteella, kuinka Romania on edistynyt tämän kumppanuuden mukaisesti asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa.